

Железницар

RAILWAYMAN

20 - 31 декември 2018 г. Цена 60 ст. София, година XXVII, брой 32

Проекти

СКАНДИНАВСКИЯТ ИНФРАСТРУКТУРЕН АВАНГАРДИЗЪМ ПРОМЕНЯ...

на стр. 3



Седмицата

И ГАРАТА В ЛОМ ПОСРЕЩНА ДЪЛГООЧАКВАНИЯ ГОСТ...

на стр. 4



НИКОЛА ВАСИЛЕВ

Е НОВИЯТ ИЗПЪЛНИТЕЛЕН

ДИРЕКТОР НА

„ХОЛДИНГ БДЖ“ ЕАД

Никола Василев бе избран за изпълнителен директор на „Холдинг БДЖ“ ЕАД от Съвета на директорите на дружеството. Това стана в рамките на провело се в края на миналата седмица заседание на новите членове на борда, по време на което бяха разпределени и техните функционални задължения.

За председател на Съвета на директорите беше избран Григори Григоров, за негов заместник – Светломир Николов и за изпълнителен директор на дружеството Никола Василев.

Никола Василев притежава MBA от IEDC-Bled School of Management в Словения. Василев е магистър по „Електроника и автоматика“ от Техническия университет в София, както и бакалавър по МИО в същия университет.

В ЦАРСТВОТО НА СБЪДНАТА ПРИКАЗКА

Предколедно отвежда пътниците си Родопската железница



Много усмивки, положително настроение и изненади ще съпровождат на 22 декември пътниците на теснолинейното влакче на Родопската железница, което потегля в 08:45 ч. по традиционния си маршрут от гара Септември за Добринище. Романтичното пътуване, организирано в навечерието на Рождественските и Новогодишните празници от Сдружението „За теснолинейката“ ще зарадва не само малките пътници, дошли с родителите си, но и всички останали хора, които често ползват услугите на композицията.

Още на гара Септември ще ги посрещне Белобрадият старец заедно със своите неотлъчни помощници – Снежанка и джуджетата, които по време на пътуването ще раздават на

малчуганите различни подаръци и лакомства. Сред неповторимо красивата природа, покрай която преминават уютните топли вагончета, на тях ще им бъдат разказвани чудни приказки, а заедно с батковците и какичките от Сдружението ще могат да попеят песнички, свързани с предстоящите празници.

Надяваме се да направим пътуването незабравимо, и на отиване, и на връщане за всички, качили се във влака, независимо от коя спирка или гара го правят, казва Кристиан Ваклинов, председател на Сдружението. Още преди няколко години, като студент четвърти курс в УНСС, той прегръща идеята да се вдъхне нов живот на теснолинейката. Малко

по-късно, заедно със свои колеги от университета, приятели и съученици от родния Пазарджик, създават Сдружение „За теснолинейката“. Само за четири – пет години те успяват да привлекат вниманието и адмирациите, както на пазарджишката общественост, така и на много почитатели на железницата от цялата страна. Тръгнало от инициативата на четири – пет ентузиаста, днес то вече надхвърля 55 души редовни членове – хора от различни възрасти, с разнообразни професии от всички краища на България. Те с голяма любов и много творческо желание вече неведнъж отбелязват по маршрута на теснолинейката събития, свързани с нея, с национални дати или други празници.

Още преди да започне работа в Дирекция „Маркетинг“ на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД, Кристиан Ваклинов намира разбиране в ръководството на дружеството и подкрепя за по-голяма част от инициативите на Сдружението. По думите му и в момента не е по-различно. Дори се заявява готовност за увеличаване на местата в празничния влак, ако интересът е толкова голям и те недостигнат. Композицията ще пътува по редовния си маршрут, който минава покрай уникално красива природа. Ще спира на най-високата гара на Балканите. За кратко ще се установи и на Цепина, където с активната помощ на първите членове на Сдружението, със собствени сили и средства бе създаден единственият музей на теснолинейното жп движение у нас.

Миниатюрната композиция свързва три планини, две котловини, върви покрай шест реки, седем градчета, множество села, през тунели и мостове. „Тя не е само средство за пътуване, но и място за общуване. Теснолинейката е истинска, неподправена социална мрежа, където хората комуникират в една позабравена задушерна атмосфера, напомняща за старите български влакове. Това високо се оценява от гостите на малкото влакче, привлича ги и ги кара отново да търсят услугите му“ - коментира Кристиан Ваклинов. И добавя, че нетрадиционното е всеки един от съставите да си има собствено име. Кръстени са на природни забележителности, през които те преминават.

На стр. 5

Контракт

„ТРАНСМАШХОЛДИНГ“ ЩЕ МОДЕРНИЗИРА ВАГОНИ НА МЕТРОТО В СОФИЯ



През 2019 г. руският концерн „Трансмашхолдинг“ ще извърши основен ремонт и модернизация на 12 метровагона, съставени от 48 моторни и прикачни вагони, които се експлоатират по линиите на софийския метрополитен. Договорът между компанията „Метровагонмаш“ (част от „Трансмашхолдинг“) и „Метрополитен“ ЕАД бе подписан на 6 декември 2018 г.

Контрактът предвижда пър-

воначално да бъдат ремонтирани и модернизирани 8 вагона от сериите 81-717.4 /714.4. В него е заложена опция през същата процедура да преминат още 40 идентични вагона. Тя ще бъде реализирана след успешното изпълнение на техническите дейности по първата партида подвижен състав. Работата ще се осъществява в завод в Русия, до който съставите ще бъдат изпратени.

Мотрисите, съставени от

гореспоменатите типове вагони, са най-старите. Те пътуват в метрото на София от откриването му през 1998 г. Ще бъдат обновявани на етапи в продължение на 3 години - от 2019 до 2021 г. Предстои да се подобрят комфортът в пътническите салони, да се монтират камери за видеонаблюдение и модерна антибактериална система за прочистване и филтриране на въздуха. Това ще позволи срокът на експлоатационния им живот да бъде удължен с още 20 години.

В момента релсовият флот на софийския метрополитен се състои от повече от 150 вагона от няколко типа. Всички са от различни серии, произведени в заводите на „Метровагонмаш“ – главната компания на най-големия холдинг в Русия в областта на транспортното машиностроене. Последната доставка на подвижен състав за подземната железница е осъществена през септември 2012 г.

Руската компания вече успешно ремонтира и модернизира голям брой подобни вагони на метрополитените на Будапеща и Загреб.

Полемии

SIEMENS И ALSTOM ПРЕГОВАРЯТ ЗА ОБЕДИНЕНИЕТО СИ С ЕК

На 12 декември железопътните производители Siemens Mobility (Германия) и Alstom (Франция) предадоха пакет с предложения на Европейската комисия. Чрез тях те се надяват да бъдат отстранени препятствията по пътя за създаване на две обединени компании – за производство на подвижен състав и за системи за сигнализация.

През октомври т. г. ЕК изпрати до двата концерна документ със списък на условията при изпълнението на които, планираната сделка за обединение на бизнеса на двете компании в цитираните сегменти, може да бъде одобрена. По данни на европейските медии, за да допусне сливането Еврокомисията изисква от Siemens Mobility и

Alstom да продадат значителна част от производствата си на жп превозни средства и от системите за сигнализация.

По-рано през годината тя се обяви срещу обединението на двата конгломерата в първоначално планирания вид. В качеството си на антимонополен орган нейните членове обявиха, че има опасност новото обединение да наложи хегемония в съответните отрасли и затова препоръчаха мерки, позволяващи това да бъде избегнато. Възраженията против сделката изразиха също британският транспортен регулатор ORR (Office of Rail & Road) и операторът на жп инфраструктурата на Обединеното кралство Network Rail.

С новите си предложения за извършване на сливането

от Siemens Mobility и Alstom вярват, че ще могат да разсеят опасенията на ЕК. Те са концентрирани основно върху бизнеса със системи за жп сигнализация, но засягат и производството на подвижен състав. Доколкото е известно предлагат да се разделят с производства, от които се формират около 4 процента от оборота на двете компании. Партньорите подчертават, че разчитат на успех, но и не са уверени, че лансираните от тях мерки ще бъдат достатъчни, за да удовлетворят антимонополния орган на Евросъюза.

Окончателното решение на ЕК по казуса с обединяването на железопътните бизнеси на Siemens и Alstom предстои да бъде взето от ЕК до 18 февруари 2018 г.



Хоризонти

Във Франция влакове с водород през 2022 г.



Държавните железници на Франция (SNCF) възнамеряват да въведат в експлоатация регионален влак с водородни горивни клетки през 2022 г. Той ще е първият, от цяло семейство подвижен състав, използващ водородно гориво. Това ще даде възможност на жп монополиста през 2035 г. да се откаже от дизеловата тяга. Испитанията на перспективния състав трябва да започнат през 2021 г.

През тази есен ръководството на SNCF нееднократно декларира стремежите си да използва водородното гориво за тяга на композициите, пътуващи по неелектрифицираните линии. Последното такова заявление прозвуча на неотдавнашната конференция на регионалните жп

оператори в страната.

През ноември 2018 г. жп производителят Alstom представи концептуален модел на регионален моторвагонен състав Coradia Polyvalent (Régiolis) с водородни горивни клетки. Бронени седмици по-рано (през септември) в Германия започна редовната експлоатация на първия в света влак, задвижван с водород, Coradia ILint. Той също е разработен и произведен от френската компания.

В момента 50 на сто от жп флота за регионални превози във Франция е дизелов. 20 процента от тези влакове имат комбинирани енергетични установки, които работят, както с дизеловото гориво, така и с електричество от контактната мрежа в участъците, където тя е налична.

Поръчка

Bombardier и CRRC с нов контракт в Китай

Съвместното китайско-канадско дружество Bombardier Sifang (Qingdao) Transportation (BST), спечели втори договор за доставка на подвижен състав за скоростната жп мрежа на Китай. Той е за 3,1 млрд. юана (453 млн. долара или 399 млн. евро) и предвижда производството на 168 модерни вагона CR400AF за последните поколения високоскоростни състави на държавните железници на Китай (CRC). С тях ще бъдат формирани 15 осемвагонни и 3 шестнадесетвагонни влакове-стрели, способни да развият скорост до 350 км/ч.

Сделката се сключва само 3 месеца след като съвместната компания спечели сходен договор за 120 пътнически вагона за CRC. Същите са предвидени за съставяне на 5 осемвагон-

ни и 5 шестнадесетвагонни експреса. Очаква се доставката им да бъде финализирана до края на 2018 г. Това е свидетелство за високите темпове на развитие на китайския пазар за високоскоростни жп превози и за доверието на държавния жп оператор към продукцията на BST, коментират специалисти в бранша.

Канадският жп производител Bombardier Transportation присъства в Поднебесната империя по два начина. Чрез участие в 6 съвместни дружества, в които си партнира с китайски предприятия и чрез други 7 фирми, създадени изцяло с чуждестранен капитал. Компанията BST е учредена през 1998 г. от канадците и китайската компания CRRC Sifang Locomotive & Rolling Stock.



СКАНДИНАВСКИЯТ ИНФРАСТРУКТУРЕН АВАНГАРДИЗЪМ ПРОМЕНЯ СЕВЕРНА ЕВРОПА

Скандинавските страни и съседната им Финландия и сега не са лишени от вниманието на туристите. Отделни техни инфраструктурни обекти, като Йоресундския мост или „Пътят на троловете“, сами по себе си са забележителности. Но скоро в тези държави може да се появят и нови инфраструктурни чудеса, които ще се превърнат в транспортна атракция в тази част на Северна Европа.

Правителствата на Дания и Швеция вече няколко години обмислят реализацията на авангарден инфраструктурен проект. През 2028 г. те планират да започне строежа на трансгранично метро през пролива Йоресунд, който разделя двете държави. Идеята е то да свърже датската столица Копенхаген и третият по големина шведски град Малмьо, разположени противоположно на двата бряга на протока. Именно над него е изграден едноименният Йоресундски мост, който свързва градовете и е единствената директна автомобилна и железопътна връзка между тях.

Замисълът е метрото да пътува през подводен тунел с дължина 22,1 км. През него е планирано да се движат до 36 двойки мотриси на час през интервал от 1,5-2 минути в пиковите часове и на 5 минути извън тях. Максималната им скорост трябва да е 120 км/ч, а маршрутът да се изминава за 23 минути в посока.

Датско-шведското партньорство по проекта е факт. От края на май представители на промишлеността, академичните кръгове и проектантите от двете държави проучват два варианта за маршрута му. Окончателното решение предстои да бъде взето в края на годината или началото на следващата. Но се очаква да минава покрай Йоресундския мост.

В проекта е заложено съоръжението да бъде пуснато в експлоатация през 2035 г. Изграждането му се оценява за 4 млрд. евро, но правителствата на двете скандинавски държави смятат мащабната инвестиция за оправдана. Те си дават сметка, че преминаващата през 16-километровия Йоресундски мост жп линия в бъдеще няма да може да поема увеличаващите се пътници. Засега той е около 1,3 млн. души на година, но нараства. Прогнозите са, че новият вид транспорт ще стимулира инвестиционната привлекателност на

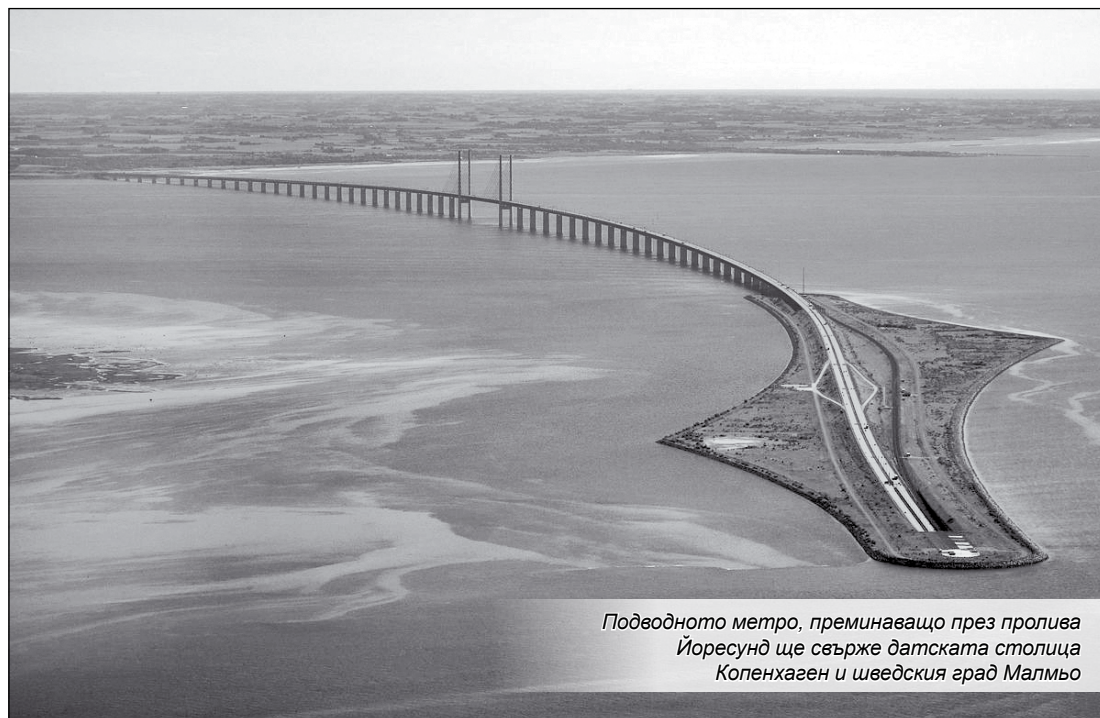
Копенхаген и Малмьо и броят на пътуващите до тях ще стигне до 2,3 млн. души.

Жителите на двата града активно подкрепят инициативата. Един от аргументите им е, че с подводния метрополитен ще имат алтернатива за превоз при стачки на работниците в железницата или при други непредвидени ситуации. Много скандинавци предпочитат да живеят в по-евтиния Малмьо, но работят в Копенхаген и всеки ден се налага да пътуват по моста в двете посоки.

Със сходен проект за подводен трансграничен жп тунел са се заели Естония и Финландия. Той е призван да свърже техните столици Талин и Хелзинки. След като бъде осъществен, времето за пътуване между двата града ще се сведе до около 30 минути. За сравнение в момента основната им връзка е по море и трансферът отнема между 2 и 3 часа.

Подготвителните работи по строителството на обекта започнаха още тази година. Предвижда се да бъдат продължени догодина, когато започва изграждането на новия авиотерминал на летището в Хелзинки. Именно там ще се намира единият край на тунела, който ще минава под аеропорта. Прокопаването му е планирано да започне през 2020 г. От естонска страна съоръжението също ще излиза на повърхността на територията на летището в Талин.

Тунелът символично е наречен FinEst, което на английски означава превъзходен. То произлиза от свързането на първите букви на названията на двете държави, разработили проекта. Предвижда се да е с дължина 60 - 80 км. От тях между 50 и 70 ще минават непосредствено под дъното на Финския залив на дълбочина до 200 м. За обслужването на това съоръжение, пресичащо Балтийско море, проектантите възнамеряват да създадат и специален изкуствен остров



Подводното метро, преминаващо през пролива Йоресунд ще свърже датската столица Копенхаген и шведския град Малмьо

с площ около 6 хектара. На него ще бъдат разположени ветрогенератори, които ще осигуряват необходимата му електроенергия.

Любопитно е, че през тунела се предвижда да преминава железопътна линия със стандартната, за повечето държави от Европа и света, ширина на междурелсието 1435 мм. Това се налага, за да може инфраструктурния обект да стане част от жп мрежата на проекта Rail Baltica (призвана да свърже страните от Балтика, Източна и Западна Европа). В същото време основните релсови пътища на териториите на Финландия и Естония са с по-широкото междурелсие (1520 мм).

Специалистите оценяват построяването на тунела FinEst за 15 млрд. долара. По-голямата част от тези средства ще бъдат осигурени от Европейския съюз като субсидии за Rail Baltica. Значително по-малко средства ще дойдат от националните бюджети на Финландия и Естония. Интересно е, че идеята за тунела между столиците на двете балтийски държави е вдъхновена от финландския бизнесмен Питър Вестербак. Той е известен като създател на играта Angry Birds („Ядосани птици“), която превзе електронните ни устройства преди няколко години. Вестербак е дотолкова уверен в проекта, че смята за напълно постижимо неговото завършване до 2024 г. Финландските и естонските власти обаче са малко по-въздръжани в оптимизма си и залагат по-дълъг срок за пускането му в експлоатация - 2040 г.

Съществуват разногласия и за икономическата целесъобразност на тунела. Според Вестербак той ще се изплати след 37 години. Редица икономисти и транспортни експерти обаче не са убедени в това и препоръчват, като по-оправдана алтернатива, създаването на нова фериботна линия между Талин и Хелзинки. Финландското правителство обмисля участието на страната и в друг мащабен инфраструктурен проект – т. нар. Арктическа



Арктическият жп коридор между Финландия и Норвегия се очаква да бъде изграден до 2030 г.

железница. Става дума за железопътна линия, призвана да свърже северните райони на Финландия и Норвегия. Предвижда се тя да преминава през финландска Лапландия до норвежкия арктически бряг и да е връзка не само между локалните пазари, но и с тези в Централна Европа.

Идеята за Арктическата железница между Финландия и Норвегия е тема на разговори от няколко години. Най-вероятният вариант за маршрута ѝ е от финландските градове Оулу и Рованиеми до норвежкото пристанище Киркенес на брега на Баренцово море. Тази линия ще е с дължина 445 - 465 км и се оценява за 2,9 млрд. евро, от които до 800 млн. евро ще осигури норвежката страна. Анализите сочат, че още с откриването на трасето по него ще се генерира трафик от минимум 40 жп композиции дневно само в едната посока.

Специалистите определят този маршрут за оптимален, защото е най-удобен за превоза на дървесина и полезни изкопаеми. Това са основните ресурси, добивани в тези географски региони. Освен това порт Киркенес може да стане част от арктически транспортен коридор между Китай и Европа.

Очаква се трасето да даде възможност по него да се транспортират товари, които сега са превозвани с кораби през Северния ледовит океан, през Финландия, а на юг стигат до Естония. По-нататък преминават през територията на Стария континент. По този начин Арктическата железница е с потенциал да стане част от амбициозния проект „Полярен път на коприната“.

Във Финландия са уверени и че перспективният железен път може да помогне на страната да излезе от инфраструктурната си изолация. Разположени между Русия, Норвегия и Балтийско море, финландците се чувстват като покрайнина на Европа. Ето защо те смятат, че това трасе би помогнало за по-пълното постигане на транзитния потенциал и за генериране на повече икономически ползи.

Проектът предвижда жп линията между Рованиеми и Киркенес да бъде изградена до 2030 г. Подробностите за етапите и сроковете, в които ще се осъществява това, би трябвало да бъдат обявени през януари 2019 г. Съвместна работна група от финландски и норвежки специалисти сега завършва изчисленията и анализите.

Ивайло ПАШОВ



Тунелът FinEst ще е с дължина 60 - 80 км и ще бъде прокопан под дъното на Финския залив

И ГАРАТА В ЛОМ ПОСРЕЩНА ДЪЛГООЧАКВАНИЯ ГОСТ ОТ ЛАПЛАНДИЯ

Той приветства децата от влака на БДЖ, придружен от екипа на НССБ



Не един, а няколко дядо Коледи на мотори, с гръм и трясък, спряха на 14 декември в 12:30 часа на ломската жп гара, за да зарадват десетки деца от града и над 100 малчугани в неравностойно положение от социалните домове и центрове за настаняване от семеен тип на територията на общината. Но този, истинският, от Лапландия пристигна с влака, който

по разписание пътува между Брусарци и крайдунавския град.

За да се подготви и проведе голямото тържество, за трета поредна година, „БДЖ - Пътнически превози“ ЕООД подкрепи националната инициатива „Коледа за всяко дете“, която традиционно се организира от Националното сдружение на сираците в България (НССБ). Преди потеглянето от Брусарци

екипът на сдружението украси празнично, с коледни гирланди и играчки пътническата композиция. А докато влакът пътуваше, добрият белообраз старец поздравяваше редовните пътници, грижеше се за доброто им настроение като ги черпеше с лакомства и им пожелаваше светли Рождественски и Новогодишни празници. Истинското тържество започна обаче едва, когато дългоочкованият приказен северен гост слезе на гарата в Лом, приветстван от възторжените детски възгласи. Всеки от малките посрещачи искаше за миг да пипне или поне да се докосне до него.

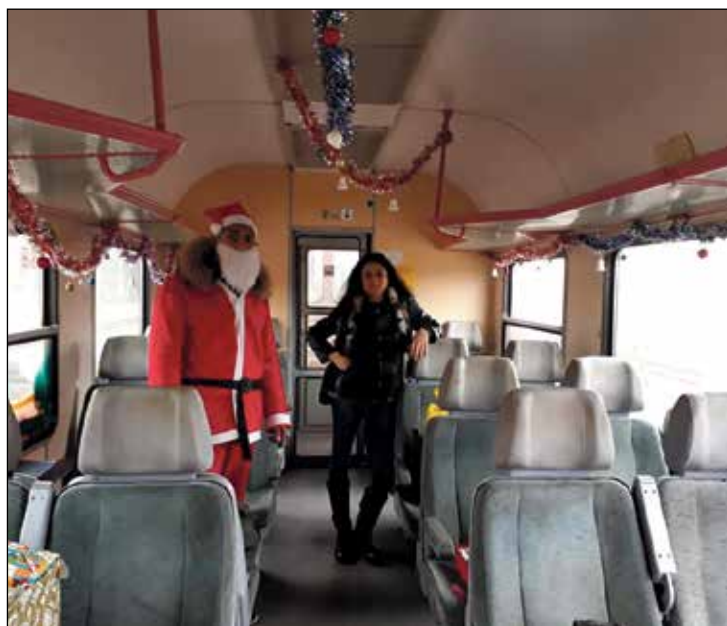
„И тази коледна инициатива ще достави огромна радост на децата от социалните домове в община Лом, благодарение на БДЖ. С това те отново доказаха, че са социално отговорна компания. Благодарим и на другите институции и представители на бизнеса, които веднага се отзоваха и с чието съдействие също успяхме да осъществим празничното парти“ - сподели, надвиквайки детския глъч, председателят на Националното сдружение на сираците в България, Слави Михайлов.

Тържеството започна с празничен концерт, в изпълнения до краен предел голям салон на читалище „Постоянство 1856“. Тийн звездите Диона и DJ Raffy, Селим Мирев от „Гласа на България“ и пианистът Огнян Янчев, вокалната група „Шоколадче“, както и рокерите от мотоклуб „Ягула“, забавляваха деца и възрастни. В кратките паузи между различните изпълнения красиво опаковани подаръци и лакомства зарадваха малчуганите, чиито очи светеха от удоволствие при всяка нова изненада, а усмивките не слизаха от лицата им.

След емоционалния концерт, на заснежения централен

градски площад „Свобода“, грейна коледната елха на Лом. После пишна заря озари смрачаващия се вече небосклон край Дунав, озарявайки с разноцветен блясък потъмняващите води на реката. В този тържествен миг младежи от общинския екоклуб изпратиха със светещи балони към връст-

ниците си по света послания за здраве, мир и доброта. Сред ломчани на площада беше и кметът на общината Пенка Пенкова, в чието лице, както подчерта Слави Михайлов, Националното сдружение на сираците в България също е срещнало подкрепа и добро партньорство.



В ЦАРСТВОТО НА СБЪДНАТА ПРИКАЗКА

От стр. 1

От Септември за Добринище се наричат „Вихрен“, „Родопи“ и „Пирин“, а вечерният влак носи името на третата планина, която пресича – Рила. В обратната посока на тях е означено името на пиринския връх Безбог, на местността Клептуза, на реките Марица и Места. От Велинград до Септември пък се движи „Милеви скали“. За удобство на туристите, които посещават „най-голямата жп забележителност у нас“, новите табели съдържат не само информация за началната и крайна гара, но и за най-посещаваните дестинации – курортите Велинград и Банско, уточнява Ваклинов. Това е направено не толкова от носталгия, а за да се приближат композициите максимално до автентичния си вид. По случай 70-годишния юбилей от откриването на линията Сдружението е успяло да намери съмишленици за възстановяване на първоначалните имена и е осъществило предложението си с подкрепата на „БДЖ – Пътнически превози“ ЕООД.

Пак, за да възстановят и поддържат жив спомена за уникалността на Родопската железница, единствената

оцеляла теснолинейка у нас, преди три-четири години, по инициатива на Кристиан Ваклинов (тогава още студент) започва реставрацията на зданието на предишната гара Цепина. След като статутът ѝ е трансформиран в спирка приемното здание изпада в окаяно състояние, въпреки че днес и помен няма от предишната разруха. На двата му обновени етажа е разположена богата сбирка, която проследява историята на теснопътната железница - от първата копка до наши дни. В една от бившите чакални на партера са изложени повече от 300 фотографии, събирани с много търпение, упоритост и постоянство от членовете на Сдружението и техни приятели. Могат да се видят и над 200 документи, а редом с тях са изложени различни железничарски униформи, шапки, сигнални дискове, лозунги от социалистическия период, печати, телефони и други технически и механични уреди, с чиято помощ се е осигурявало жп движението. Има и архивни нормативни документи, компостъори - вече излезли от употреба, чрез които са отбелязвани датите на билетите. Интерес у посети-

телите предизвикват табелите, изписани със стария правопис и една картина, открита в бившия стол на жп секцията във Велинград, в момента превърнат в склад на стари и непотребни вещи. Преди години товаро-разтоварната дейност на велинградската гара е била извънредно интензивна, отбелязва Ваклинов. Там са работили доста жп служители и работници. От нея са взети и бракуваните метални столове, с които е обзаведена двадесетместната зала за беседи на втория етаж на музея. Тук български туристи, водени от наши туроператорски фирми са имали възможност подробно да се запознаят с важни събития, любопитни факти и с цялата история, свързана с изграждането на Родопската железница. Интерес са проявявали и не малко чуждестранни гости от Англия, от други европейски страни, дори американци, които са споделили впечатленията си в специално създаден регистър за посетителите. Идвали са и много пенсионирани железничари, които се просълзявали от вълнение, докосвайки се до оригиналните свидетелства на професията си. На децата пък най-силно впечатление прави-



ли все още функциониращите стари стрелкови апарати без релси, с които навремето са премествани стрелките.

„Подредена тематично, първият раздел на експозицията, разположен в голямата чакалня, обхваща периода от 1921 г. до 1945 г., когато теснолинейката е започнала да обслужва региона - продължава да разказва Кристиан Ваклинов. – Тази секция отразява идеята за реализацията на теснолинейката. В другата, малка чакалня са събрани снимки от социалистическия период с многото товарни и пътнически влакове, когато последните най-напред са получили имената си. Тогава за пръв път е пуснат в експлоатация бюфет-вагонът. Запазено е и билетно гише, а след него се влиза в гаровата канцелария. Възстановена е във вида каквато е била – със закачалката за униформените жп шапки, бюрото и останалите задължителни принадлежности, необходими в железничарското всекидневие. Фотосите нагоре по стълбите, водещи към втория етаж, отразяват т.нар. „изпитателен период“ - между 1990 г. и 2011 г., когато пътниците започват да намаляват, много влакове са спрени от движение, закрити са гари. По това време и част от теснопътните локомотиви са продадени или нарязани за скрап, а съставите значително намаляват. Там са и снимки, които припомнят за закритата линия Пазарджик – Варвара. Други са запечатали състоя-

нието на приемното здание в Цепина преди реставрацията и след неговото възстановяване. Сред тях е и таблото с последното разписание на спирка Ляхово от 2001 г., което намерихме и реставрирахме. Експозицията обаче постоянно продължава да се допълва и обогатява с нови свидетелства от историята на Родопската железница.“

Още първоначалната идея на Сдружението е била непрекъснато да се провокира интересът към нея на повече хора, потенциални бъдещи пътници. И то не тези, които добре я познават и често ползват услугите ѝ, а на другите, пътуващи с автомобили. Да слязат от тях, да дойдат да я видят, да научат историята ѝ и следващия път да се качат в малките и уютни вагони. Според Ваклинов този замисъл вече успешно се осъществява. Затова още при създаването на музея той е настоявал да се ситира някъде по средата на линията, което дава възможност след като го разгледаш поне за кратко да почувстваш удоволствието от романтичното пътуване с теснолинейката. Така че и тазгодишното нетрадиционно изпращане на 2018-та, организирано от Сдружението, иска да остави у повече хора усещането за незабравимо преживяване, а най-малките пътници да отведе в царството на една сбъдната приказка на джуджета, Снежанка и Дядо Коледа.

Страниците подготви
Мая Димитрова



АБОНАМЕНТ 2019

Припомняме, че той вече усилено тече.

И през следващата година вестник „Железничар“ ще продължава да информира за актуалните събития в бранша.

За ваше улеснение отново ви предлагаме абонаментен талон, който след попълване и документ за внесена сума по посочената сметка, може да изпратите в редакцията на вестника.

ТАЛОН ЗА АБОНАМЕНТ

Име Фамилия
 Фирма тел.
 Адрес:
 пощ. код гр./с.
 област ул./жк
 №/бл. вх. ет. ап.

Ако искате да получите фактура, моля, попълнете следните данни:

1. Идентификационен № тел./факс
 2. Материално отговорно лице
 3. Адрес на фирмата по регистрация

Железничар

Банкова сметка
 на вестника в лева
 Титуляр:
 „Подделение за почивна дейност“ -
 ХБДЖ ЕАД

IBAN: BG07BPV179241064295803
 BIC: BPVIBG5F
 Банка: Юробанк България АД

Изпратете този талон
 на факс (02) 987 71 51
 или на адрес:
 София 1000, ул. Иван Вазов №3

За справки: 0889 413 003

Цената на годишния абонамент
 е 24 лв с включено ДДС.

БЪДНИ ВЕЧЕР И КОЛЕДА



Бъдни вечер е един от най-важните семейни празници. Той е посветен на дома, огнището, но и на умрелите предци-родственици. В различните краища на страната народът я нарича Малка Коледа, Суха Коледа, Кадена вечеря, Божич.

По стара традиция, преди да се нареди празничната трапеза на Бъдни вечер, стопанинът на къщата запалва специален пън в огнището, наречен бъдник, който остава да тлее цялата нощ. Дървото е крушово, дъбово или буково.

Празничната трапеза се нарежда върху слама на земята в югоизточния ъгъл на стаята под иконостаса. На трапезата трябва да има нечетен брой ястия - 7, 9 или 12. Това са три от свещените числа на древноюдейската Кабала. Гозбите са постни. Трапезата трябва да е отрупана с всичко, което се произвежда в домакинството:

варено жито, варен фасул, сарми, пълнени чушки с боб (или ориз), ошаф, туршии, лук, чесън, мед и орехи, вино. В някои краища правят тиквеник, зелник и малка пита, в която е скрита паричка (на когото се падне, ще бъде щастлив през цялата година).

Преди да започне вечерята на Бъдни вечер, най-старият мъж в дома прекадява трапезата, както и всички помещения в къщата, кошарата, оборът.

Питката е замесена постна, в кръгла форма или завита като кравай. Празничният хляб в различните краища на България се нарича боговица, вечерник или коледник. Питката се разчупва от най-възрастния в семейството с думите: „Ела, Боже, да вечеряме“. Първото парче се слага под иконата на света Богородица.

От тестото на питката се пекат и малки кравайчета -

колачета. С тях се даряват коледарите на следващия ден. Всеки трябва да опита всички ястия на трапезата, за да му върви през годината. Докато трае вечерята, никой не трябва да става от масата. Трапезата не се вдига цялата нощ, за да не избяга късметът. Вярва се, че когато домохазият заспи, близките покойници идват да вечерят.

Когато настъпи полунощ и Коледа, тогава ще дойдат коледарите, тогава ще се роди Христос, но и тогава според народните вярвания, започват Мръсните дни. Според традицията коледарите са само момци, които са готови за женене. Кoledарите се предвождат от станеник, който носи обредното дръвче.

Облечени в нови дрехи, заметнати с ямурлуци, с калпаци, пуканки, нанизани на червен конец, сушени сливи и стафиди, коледарите обхождат всички домове. Станеникът изрича благословия, предназначена за семейството и къщата; после дружината изпява песни и за всеки един поотделно. Стопаните даряват богато коледарската дружина - с колаци, дребни пари, месо, сланина, брашно, боб, лук, вино и орехи.

Вярва се, че на Коледа небето се отваря и всичко в един миг светва. На Коледа човек може да си пожелае каквото поиска и желанията се сбъдват.

КОЛЕДНОТО ДЪРВО

Присъствието на коледната елха, в домовете на хората има своята хилядолетна история.

Смята се, че обичаят да се поставя коледно дърво на Коледа, води началото си от Германия. Още през 16-ти в. християните по тези земи са носели в домовете си дръвчета, които украсявали за Коледа. Някои дори строяли коледни пирамиди, които кичели с вечнозелени клонки и свещи. Украсата, окачана на дървото по това време била от рози, изрязани от многоцветна хартия, ябълки, вафли, захар. Около Страсбург имало широко разпространена практика да се внасят дървета в къщите (иглолистни, не непременно елха) за украса по време на Коледа.

Обичаят постепенно станал

популярен в цяла Европа. В Англия принц Албърт, съпруг на кралица Виктория въвел модата да се украсява коледно дърво, след като представил първото английско коледно дърво в Уиндзор през 1841 г. Богатите английски семейства веднага приели обичая и украсявали своите дръвчета със свещи, дребни сладки и плодове.

В наши дни, в Полша, коледното дърво се украсява с малки светещи ангели, пауни и други видове птици и много, много звезди. В Швеция използват ярко-оцветени дървени фигури за украса на коледното дърво, а в Дания - го кичат с мънички знаменца с националния им флаг, звезди, сърца и снежинки. Японците предпочитат малките хартиени фенери за



украса на коледното дърво, а чехите - саморъчно изработена украса от черупки на яйца. На украинското коледно дърво ще забележите паяк и паяжина - една легенда разказва, че бедна жена нямала с какво да украси коледното дърво за децата си; на сутринта когато се събудила, тя забелязала паяжина, която се превърнала в сребро, когато слънцето с първия си лъч докоснало паяжината.

Зелеви сарми

Необходими продукти:

1 кисела зелка
2 глави лук
1/2 ч. ч. олио
1 ч. ч. ориз
черен пипер
чубрица
сол

Начин на приготвяне:

Разрязват се листата на зелката, като се отстранява твърдата им част. Запързва се ситно нарязания лук с олиото,

прибавя се добре измитият ориз и малко вода и леко се задушва.

Слага се сол, черен пипер и чубрица на вкус и се сваля от огъня. Със сместа се пълнят зелевите листа, увиват се добре, нареждат се плътно една до друга в тенджерата, чието дъно е постлано с остатъци от листата или с фолио. Сармите се заливат със сок от киселото зеле, притискат се с чиния и се варят 60 мин. на тих огън.

Пълнена коледна пуйка

Необходими продукти:

3-4 кг пуйка
400 г дреболии
50 г краве масло
150 мл олио
250 г ориз
40 г стафиди
2 глави кромид лук
1 ч л смлян черен пипер
магданоз
щипка червен пипер

за глазурата:

60 мл зехтин
1 ч л мед

Начин на приготвяне:

Начин на приготвяне:
Птицата се измива и се натрива със сол отвътре и отвън. В част от мазнината се задушва дребно нарязаният и леко посолен лук. Прибавят се последователно и се изпържват нарязаните на парчета воденички и сърца (попарени), дробчета (непопарени) и оризът. Заливат се с малко вода и се държат на

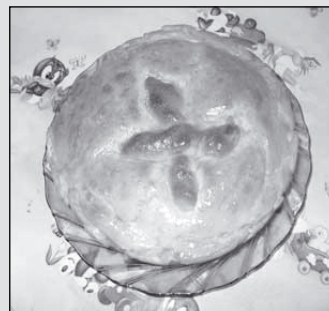


тих огън, докато поомекне оризът.

Към сместа, след отстраняването, се прибавят стафидите, червеният пипер и смленият черен пипер. С така приготвената пълнка се пълни пуйката и се зашива с конец.

Приготвя се глазурата: зехтинът се смесва с меда и се разбърква добре. Пуйката се поставя в тава върху пръчки или скара и се глазира. В тавата се налива малко вода. Пече се в предварително загрята фурна на 170 С около 3-3 1/2 часа.

Питка с паря



1 пакет бакпулвер, смесен с брашното
монета

Начин на приготвяне:

В пресиято два пъти брашно се прави кладенче, в което се слага солта. Постепенно се сипва хладката вода, докато се получи тесто. Тестото се омесва добре, оформя се на питка, в която се слага добре измитата монета. Питката се пече в силна фурна.

ДА УКРАСИМ ДОМА СИ ЗА КОЛЕДА

Може би вече ви е направило впечатление, че няма магазин, който да не се е потопил в коледни декорации. Това означава, че и на вас ви е време да преобразите дома си.

Ето няколко идеи за празничния интериор:

Луксозни гирлянди с панделка

Вплетете свежи зелени клончета в гирлянда и декорирайте с широка панделка в ярък цвят. Така получената декорация може да се използва за стълбището или парапета.

Обвити в светлина

Не забравяйте за лампичките! Те придават невероятен празничен ефект и настроение на цялата къща. Може да ги сложите не само на елхата, но и да украсите рамките на прозорците с тях или корнизите на пердетата.

Свещите винаги носят усещане за уют и спокойствие. Може да вземете и ароматни такива.

Свежите борови клонки могат също да послужат като чудесна украса за дома. Просто ги сложете на определени места в къщата, вързани с червена панделка. Единственият

им недостатък е, че се ронят иглички от тях и така създават излишна домакинска работа.

Решение за кухнята

Когато украсявате дома си за празниците, не трябва да забравяте и кухнята - помещението, в което също прекарвате немалко време. Можете например да „рамкирате“ кухненския прозорец със семпъл гирлянд от свежи клончета, декорирани с червени плодчета или панделка. Задължително сложете тропически плодове като мандарини, лимони и портокали, тъй като силната им и приятна миризма ще освежи кухнята.

Не забравяйте салфетките с коледни картинки за трапезата, както и да сложите венец на входната врата!



Подарък според зодията



Овен

Овенът не се интересува от практични подаръци или от тези, които изискват много време, за да забавляват човека. Избягвайте неща като книги, домакински уреди и пъзели – този знак просто няма търпение или интерес, за да се рови в такива неща. Вместо това може да му подарите билети за спортно събитие, билети за концерт, карта за ски, карта за фитнес, нови слънчеви очила, а за дамите марков червен лак за нокти.



Телец

Телецът има скъп вкус и може да разпознае качеството чрез усещане, мирис и докосване. Чувствен по природа, този знак обича всеки подарък, който може да се ползва чрез тези три сетива. Може да го изненадате със стилна кожена чанта, разкрасяваща процедура, като масаж, педикюр/маникюр, курс по готварство, нов парфюм, копринено бельо и скъпи бонбони.



Близнаци

Представителите на знака Близнаци ще са доволни от всякакви неща, които събуждат любопитството им. Биха се зарадвали на коледни подаръци, които ангажират ръцете и пръстите, както и ума. Може да изберете между ваучер за книги, курс по рисуване, готварски курс, ново мобилно устройство или четец за книги, хубав тефтер с химикалка, качествена козметика, пръстен.



Рак

Раците обожават предмети от миналото, неща, които имат антикварна стойност. Домашният уют е много важен за тях, затова може да им подарите ваучер за семейна фотография, рамка за снимка, картина или друго произведение на изкуството, бижута, ароматни свещи, ваучер за обзавеждане на дома.



Лъв

Лъвът е един от най-топли и един от най-щедрите знаци в зодиака. Повечето представители на зодията имат скъпи вкусове и голямо усещане за стил. Не забравяйте, че с вашия коледен подарък трябва да ги накарате да се почувстват наистина специални. Помислете за подаръци като билети за театър, балет или опера, ваучер за професионална фотосесия, фини парфюми или бижута, караоке машина, ваучер за спа център, ваучер за дрехи, бутилка хубаво вино, часовник или дреха.



Дева

Екстравагантните подаръци могат да накарат Девата да се чувства неприятно. Тя би оценила подарък, който има качество и стойност. Чудесни подаръци за представителите на тази зодия са ваучер за дрехи, кухненски приспособления, като блендер или сокоизстисквачка, карта за спорт, чанта или часовник, книга за здраве и уелнес, за самоусъвършенстване, нещо свързано с тяхното хоби като пъзел, нова въдица и т. н.



Везни

Везните ще се зарадват на всеки подарък, който получават. И все пак може да ги впечатлите с нещо, което носи хармония, лукс, напомня за изкуство. Опитайте с бутилка хубаво вино, ваучер за хубав ресторант, дизайнерски шал или шапка, подарък със сантиментален елемент, като бижута или аксесоар специално гравирани за тях, ваучер за самолетни билети или уикенд почивка.



Скорпион

За да направите по-забавно поднасянето на коледния подарък на Скорпиона, вие може да го скриете в няколко опаковки. С какво да го зарадвате? Книга, като биография на

известна личност, за личностно развитие, крими роман, книга за астрологията, карти таро. Като сексуален знак, той би се зарадвал и на подаръци, които ще събудят неговата чувственост, като масажно масло, хубаво бельо, секс играчка.



Стрелец

Стрелецът обича приключенията и естествено е атлетичен, така че подаръци, свързани с неговата активност, ще го зарадват. Но представителите на този знак са и философи по природа. Направете ги щастливи, като им подарите туристически обувки, самолетни билети, спортно оборудване, книга за пътувания, уроци по танци, даден спорт, билети за спортно събитие или концерт.



Козирог

За представителите на зодията са подходящи коледни подаръци, които отразяват статута и сигурността, към които този знак винаги се стреми. Макар че имат скъпи вкусове, Козирозите ще се зарадват и на изненадата, като ваучер за масаж, нова пътна чанта, хубава бутилка вино, интересна книга, като биография, нещо свързано с тяхната работа или интереси, дреха.



Водолей

Този уникален и независим знак обича всеки подарък, който отговаря на неговия уникален вкус, индивидуалност, любов към алтернативните терапии или тяхната филантропска страна. Водолеят също е интелектуалец, който има тенденция да бъде в крак с технологичните промени. Подходящи коледни подаръци за него са нов смартфон, четец за електронни книги, курс по йога, ваучер за обучителен курс, книга на любима тематика, ваучер за дрехи, подходящо бижута.



Риби

Всеки подарък без значение дали е голям или малък ще зарадва представителите на зодия Риби. Когато избирате коледната им изненада, мислете за нещо, което ще има сантиментална или романтична стойност за тях, или нещо свързано с тяхната креативност. Рамка за снимки, златна рибка, книга за тълкуване на сънища, козметика за баня, бижута със син камък, книга на любима тематика, уикенд пътуване, нов зимен аксесоар.

Стил в новогодишната нощ

В какъв стил ще посрещнете новогодишната нощ зависи най-вече от мястото на събитието. Разбира се, фигурата и личният стил също са от значение. Разгледайте нашите идеи и изберете вашия стил за новогодишната нощ.

Стил в новогодишната нощ за изискан ресторант

Какво по-хубаво от това да посрещнете новогодишната нощ на изискано парти в реномиран ресторант? Изтънчената обстановка налага елегантен стил в облеклото. Дълга официална рокля от ефирна материя е възможно най-добрият избор. Черно, червено, златисто, сребристо и лилаво, са фаворитите при цветовете, но може да импровизирате според личния си стил. Съчетайте с изискани бижута и класически официални обувки. Завършете стилния тоалет с елегантно прическа и подходящ новогодишен грим.

Стил: елегантен

Дестинация: изискан ресторант

Стил в новогодишната нощ за дискотека

Обичате да се забавлявате в шумна компания с танци до зори? Дискотеката е вашето място за посрещане на новогодишната нощ. Под светлините на прожекторите ще ви трябва секси облекло. Мини рокля е най-добрият избор. Черното е абсолютен фаворит при цветовете, но може да заложите и на неоновите цветове или бяло, което ще отразява светлините. Сложете ефектни бижута, екстравагантни официални обувки, направете си секси прическа и блестящ новогодишен грим, и бягайте към дискотеката.

Стил: секси

Дестинация: дискотека

Стил в новогодишната нощ за домашно парти

Ако предпочитате да посрещате новогодишната нощ с роднини или приятелска компания на домашно парти, това не означава, че трябва да пренебрегвате

стила. Свободна рокля, дънки и топ, панталон и блуза, изберете сами. Облечете нещо удобно, но в ярки цветове, така че да си създадете празнично настроение. Съчетайте с екстравагантни бижута, удобни официални обувки, прическа в небрежен стил и лек новогодишен грим.

Стил: удобен, но създаващ настроение

Дестинация: домашно парти

Стил в новогодишната нощ за рок клуб

Любимата ви група забива в любимия ви рок клуб в новогодишната нощ? Разбира се, че сте там. Облеклото не изневерява на обичайната визия за подобни места. Стилът е готик – черно от глава до пети, кожени дрехи, кубинки, боти или ботуши, тежък грим и разрошена прическа. Аксесоарите също отговарят на стила готик: дълги и груби синджери, големи гривни и обеци, ръкавици без пръсти и т.н. И да не забравите да научите целия репертоар на бандата, която ще забива в клуба!

Стил: готик

Дестинация: рок клуб

Стил в новогодишната нощ за вила в планината или на площада

Решили сте да посрещнете новогодишната нощ сред природата – на вила в планината или на площада? Идеално, но се облечете топло. Дрехите и аксесоарите от кожа с косям хем топлят, хем създават елегантна визия. За площада се облечете с дънки, топ, ботуши, яке, шапка, шал и ръкавици, а за вилата в планината свалете якето и зимното трио. Танци и песни на открито на площада или танци и песни до камината на вилата в планината, няма по-романтичен начин да посрещнете новата година.

Стил: елегантно и топло

Дестинация: вила в планината или на площада





В ДУХА НА КОЛЕДА

Влакове с рождественска украса, тръгнаха из метрополитените по света, за да създават празнично настроение

(Продължение от бр. 31)

Транспортната администрация на американския мегаполис Чикаго СТА (Chicago Transit Authority) продължава дългогодишната си традиция да зарежда с коледен дух жителите и гостите на града около Рождество. За 26-та поредна година тя им дава възможност да се срещнат с добрия старец Санта Клаус (както наричат Дядо Коледа в много англоезични държави) и неговите помощници елфите на борда на два празнично украсени метросъстава и градски автобус. Единият от коледните подземни влакове е наречен Holiday Train - Santa's Express („Празничен влак – Коледен Експрес“), а другият - Elves' Workshop Train („Работилницата на елфите“). Автобусът пък носи името Polar bus („Полярен автобус“).

Най-атрактивен е Holiday Train - Santa's Express, начело на който има платформа с изградена инсталация с шейната на Санта Клаус и впряг от северни елени. Elves' Workshop

Train пътува само през съботните дни, когато напливът на желаещи да се повозят на рождественските транспортни средства е най-голям.

Добрият старец и екипът му, джуджета и елфи, започнаха да веселят малки и големи още от 23 ноември. През делничните дни те са на борда на Holiday Train и обикалят празнично украсените вагони, из които звучат жизнерадостни коледни мелодии. Шегуват се с малчуганите, черпят ги с лакомства, записват желанията им за подаръци и им пеят празнични песни. Периодично мотрисата прави престои на метростанциите и дава възможност на желаещите да се покатерят на шейната и елените. Всичко това е съпроводено с поредица фотосесии и много искрени усмивки.

През съботните дни дружината на Санта Клаус се увеличава и завзема и Elves' Workshop Train. По магичен начин белообрядият старец успява да е на борда и на втората празнична

композиция. Тази година тя е боядисана в зелено, а елфите се стараят да нагостят всяко дете, слушало през годината родителите си, с изработените в тяхната работилница шарени захарни бастунчета.

С коледни песнички и идентични празнични веселби са съпроводени и пътуванията с чикагският Polar bus. Той се движи по една от най-дългите градски автобусни линии от 27 ноември и е също толкова тържествено пременен, колкото и коледните метро влакове. В него има и специално място, предназначено за добрия старец, а седалките и интериора са в рождественски стил.

Автобусът лесно се разпознава по богатата украса и надписа с името му. На електронните табла на спирките по неговия маршрут пристигането му се отбелязва чрез специален знак, във вид на коледно захарно бастунче.

За да може повече хора да се потопят в рождественската магия празничните мотриси ще пътуват по всички линии на чикагското метро до 21 декември. „Полярният автобус“ ще продължи пътешествията си с два дни повече. Билетите за мотрисите струват 2,50 долара, а за рейса - 2 долара.

Традицията на СТА да зарежда с коледно настроение жителите и посетителите на Чикаго започва през 1992 г. Още от тогава празничните състави на метрополитена и коледният автобус се използват и за разнасянето на благотворителни

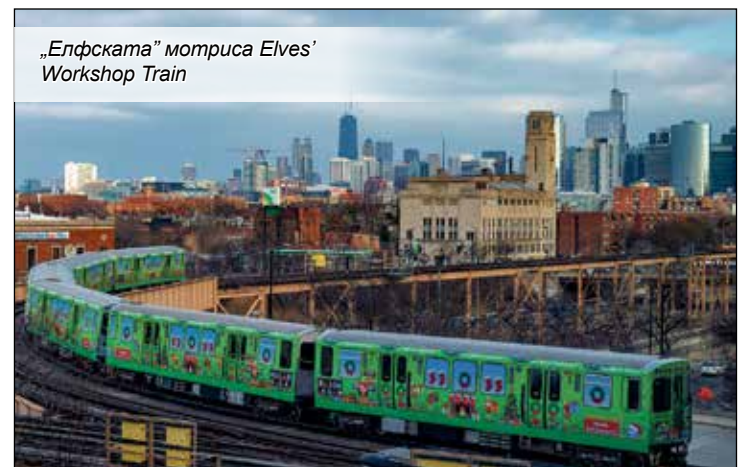
подаръци. Най-често това са пакети и кошници с храни и лакомства за трапезата на по-бедните домакинства, бездомниците, болните и други категории нуждаещи се хора.

Те се подготвят от различни благотворителни организации и с даренията на служителите от чикагската транспортна администрация.

Ивайло ПАШОВ



Добрият старец и екипът му - джуджета и елфи, започнаха да веселят малки и големи



„Елфската“ мотриса Elves' Workshop Train



Празничната украса на интериора и забавленията зареждат пътниците с коледно настроение



Рождественският „Полярен автобус“

Цени за реклама

За контакти:
Мая Димитрова
0889 41 30 03
maya02@abv.bg
bdz@bdz.bg

При директна заявка от клиента

До главата на вестника – по договаряне
Първа страница – 1,50 лв. за кв. см
Вътрешна страница – 0,50 лв. на кв. см.
Последна страница – 1,00 лв. на кв. см.
За цяла страница – по договаряне

При заявка от рекламни агенции

До главата на вестника – по договаряне
Първа страница – 1,80 лв. за кв. см.
Вътрешна страница – 1 лв. на кв. см.
Последна страница – 1,50 лв. на кв. см.
За цяла страница – по договаряне